

กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจ
ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
STRATEGIES FOR COMMUNITY AND POLICE COOPERATION
ON CRIME PREVENTION AND SUPPRESSION IN THE NORTHEASTERN OF
THAILAND

ธีร์รัฐ ทิพย์นพนนท์* กฤษ เพิ่มทันจิตต์** รัชชนันท์ อิศรเดช*** ยูทธนา ปราณีต****

Teerad Tipnoppanon, Grit Permtanjit Thatchanan Isaradet, Yuttana Praneet

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อวิเคราะห์หลักพุทธธรรมกับหลักการบริหารงานที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 3) เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในพื้นที่ 3 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 รูป/คน กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการสอบถามประชาชนในชุมชนที่มี

* Doctor of Philosophy Program in Public administration, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

** Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

*** Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

**** Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ภูมิภาคเหนือหรืออาศัยอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 400 คน จากจำนวนประชากร 670,371 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพและปัญหาความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนยังไม่เชื่อมั่นในระบบการทำงานของตำรวจเท่าที่ควร ยังขาดความไว้วางใจในตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ เชื่อว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดความจริงจังในการแก้ปัญหา และยังไม่เชื่อว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถปกป้องคุ้มครองประชาชนผู้ให้ข้อมูลยาเสพติดในพื้นที่ได้

2) หลักพุทธธรรมและหลักการบริหารงานที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติงานในพื้นที่จะต้องปรับโครงสร้างการปฏิบัติงาน ในลักษณะของการให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริงและทั่วถึง ต้องปรับกลยุทธ์ในการสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับชุมชน มีมาตรการที่รัดกุม สามารถสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจได้อย่างชัดเจน นำข้อมูลจุดเสี่ยงจุดอันตรายจากชุมชนมาพิจารณาวางแผนการปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาต้องเข้ามาควบคุมกำกับดูแล ต้องนำระบบการปฏิบัติงาน รวมถึงมาตรการต่างๆ ที่เหมาะสม มาช่วยในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับชุมชน ด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเป็นผู้ที่เสียสละในการทำงานเพื่อชุมชน มีบุคลิกลักษณะที่เป็นมิตร ไม่พูดจาตู่ถูกประชาชน พร้อมรับข้อร้องเรียนหรือปัญหาในชุมชนไปแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ต้องมีทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้อย่างทันท่วงที มีรูปแบบการทำงานที่เป็นมืออาชีพ มีการศึกษาทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมเพื่อนำมากำหนดรูปแบบที่เหมาะสม มีค่านิยมร่วมหรือเจตคติร่วมกันในการปฏิบัติงาน ยึดมั่นในอุดมคติของตำรวจ และยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเท่าเทียม

3) กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1) การตั้งจุดตรวจจุดสกัดอาชญากรรม 2) การเสนอโครงการ/กิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรม 3) การเฝ้าระวังอาชญากรรมโดยการติดตั้งกล้องวงจรปิด 4) การฝึกปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ 5) การแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับอาชญากรรม 6) การเสริมสร้างความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม 7) การร่วมสนับสนุนกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

คำสำคัญ: กลยุทธ์, ความร่วมมือ, การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study cooperation conditions and problems concerning with the community and police on crime prevention and suppression in the Northeastern region, 2) to analyze Buddhism and management principles which are related factors of community and police cooperation on crime prevention and suppression in the Northeastern region and 3) to identify strategies of community and police cooperation on crime prevention and suppression in the Northeastern region. The methodology of this research was the mixed methods Research, the qualitative research and quantitative researches. The qualitative research included the in-depth interviewing of 30 key informants in the Northeastern region interview and focus group discussion of 10 experts. The quantitative research used survey research by a sample of explores 400 people from 670,371 people in the Northeastern region questionnaires of

The research findings were summarized as follows:

Firstly, the conditions and problems of the community and police cooperation on crime prevention and suppression in the Northeastern region in the present were at the moderate level. The people had unconfident to the police activities and distrusted the police, lack of sincerity in fix the problem and didn't believe that the police could protect the people who contribute the drug clue in areas.

Secondly, the Buddhism and management principles which were related factors of community and police cooperation on crime prevention and suppression in the Northeastern region, required (1) operation restructuring in order to take the contribute, convenience, advise, truly and thoroughly benefit to the community, (2) strategies adjust in order to take the trust of the community, the concise measures, the good apparent communications and the risk and dangerous area information's to set up the action plan under controlling of the commander, (3) operation systems and the properly measures for crime prevention together with the community, (4) staff personality in order to sacrifice in operates for the community, friendly, doesn't

insulted, get the community complaints and problems to seriously and continuously solving, (5) operation skills in order to set up the community confidence of promptly crimes solving, (6) professional style in order to understand the environment in order to set up the appropriate style, and (7) shared values in order to take attitudes together in operation, adhere the Ideals of the police, adhere the King's conception in sufficient economy, and equality operate to the people.

Finally, The strategies of community and police cooperation on crime prevention and suppression in the Northeastern region are 1) setting up the check points to crime extraction, 2) presenting the crime prevention projects and activities, 3) preventing the crimes by install CCTV, 4) practicing together with the police, 5) Informing the crime clues 6) strengthening the crime prevention knowledge, and 7) supporting the police activities.

Keyword: Strategies, Cooperation, Crime Prevention and Suppression.

1. บทนำ

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญในระดับประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อในด้านต่างๆ ดังนี้ ประการแรก ผลกระทบด้านสุขภาพอนามัย ความคิดอ่านช้า ความจำเสื่อม ขาดสติ และเสียชีวิตในที่สุด ประการที่สอง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ทำให้สูญเสียเงินทองเป็นจำนวนมากสำหรับการซื้อยาเสพติดมาเสพอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และประการสุดท้ายผลกระทบต่อด้านสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรม และในสภาพความเป็นจริงผู้ติดยาเสพติดไม่มีผู้ใดคบค้าหรือร่วมสมาคมด้วย เป็นจุดเริ่มต้นของการประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องจากความร้ายแรงของยาเสพติดมีผลโดยตรงต่อความมั่นคงของประเทศ หากประชากรติดยาเสพติดจำนวนมาก ประเทศชาติก็จะอ่อนแอ เศรษฐกิจเสียหาย และมีปัญหาสังคมต่างๆ อีกมากมาย

ขณะที่สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ปรากฏความเคลื่อนไหวของกลุ่มนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ใน สปป.ลาว ร่วมมือกับกลุ่มคิงส์โรมัน และเจ้าหน้าที่ของ สปป.ลาว ลักลอบลำเลียงยาเสพติดหลายประเภทจำนวนมากเข้าพักในพื้นที่แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว เพื่อเตรียมลักลอบนำเข้าไทย และลักลอบขายในประเทศเพื่อนบ้านและนอกภูมิภาค นอกจากนี้ ยังพบว่า การลักลอบนำยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย

ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องและมีปริมาณมาก โดยพื้นที่การลักลอบลำเลียงที่สำคัญยังคงเป็นพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดหนองคายเป็นพื้นที่ชายแดน มีการประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่พิเศษกว่าพื้นที่อื่นคือ การลักลอบนำเข้ายาเสพติด ซึ่งมักทำเป็นเครือข่าย มีการลักลอบจำหน่ายและมีการเสพยาเสพติดในพื้นที่ดังกล่าว มีการแพร่ระบาดของของยาเสพติดในชุมชนอย่างรวดเร็ว โดยคนในชุมชนอาจจะรู้และทราบเบาะแส

จากการที่ผู้วิจัย ได้สัมผัสกับปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยส่วนใหญ่จะส่งไปจำหน่ายในจังหวัดต่างๆ รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และส่งผ่านไปยังประเทศอื่นๆ อีกส่วนหนึ่งนำมาจำหน่ายให้กับเยาวชนและประชาชนในพื้นที่อำเภอธาตุพนม ซึ่งปัจจุบันได้แพร่ระบาดเข้าไปในโรงเรียนในพื้นที่ซึ่งผู้วิจัยรับผิดชอบ ในฐานะที่ดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการสืบสวน สถานีตำรวจภูธรธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เป็นระยะเวลา 2 ปี และได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็น ผู้กำกับการ ที่สถานีตำรวจภูธร แห่งนี้

ผู้วิจัย มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในพื้นที่ 6 ตำบลของอำเภอธาตุพนม ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน มีแม่น้ำโขงที่เป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และโดยที่ความยาวของแม่น้ำโขงในส่วนที่ผ่านพื้นที่อำเภอธาตุพนม ประมาณ 24 กิโลเมตร ซึ่งตลอดทั้งแนวไม่มีกำแพงกั้น ประชาชนของทั้งสองประเทศ ยังคงไปมาหาสู่กันได้โดยปกติ จึงเป็นการง่ายต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติดในรูปแบบต่างๆ แม้จะมีการกำหนดมาตรการในการควบคุมการผ่านเข้า-ออกประเทศ ทางจุดผ่อนปรน และตามท่าเรือต่างๆ ซึ่งมีด่านศุลกากร มีทหาร-ตำรวจ ฝ่ายปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ประจำก็ตาม ทั้งนี้เพราะผลตอบแทนในการลักลอบนำเข้ายาเสพติด มีมูลค่าสูงเมื่อเทียบกับรายได้ปกติของประชาชนทั้ง 2 ประเทศ จึงเป็นสิ่งล่อใจให้ตัดสินใจลงมือกระทำโดยไม่ลังเล

ผู้วิจัยเชื่อว่า การจะลดปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ลดการจำหน่าย ลดการแพร่ระบาด โดยใช้เพียงการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรืออาศัยความร่วมมือจากประชาชนบางกลุ่มซึ่งกระทำโดยมีค่าตอบแทนหรือผลตอบแทน อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันน่าจะไม่เพียงพอ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจัง จริงใจ และต่อเนื่องจากภาคประชาชนในการแจ้งเบาะแสโดยไม่หวังผลตอบแทนในรูปของทรัพย์สินเงินทอง อันจะเป็นความร่วมมือที่ยั่งยืน ผู้วิจัยจึงใคร่จะนำหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจในการปฏิบัติต่อผู้อื่น เป็นหลักธรรมในการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน คือ หลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการสร้างความร่วมมือจากภาคประชาชน โดยนำมาบูรณาการกับหลักการบริหารองค์กรของแม็คคินซี มากำหนดเป็นกลยุทธ์ เพื่อนำมาใช้

ในการป้องกันปราบปรามการลักลอบนำเข้า ลักลอบจำหน่าย รวมถึงลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 เพื่อวิเคราะห์หลักพุทธธรรมและหลักการบริหารองค์กรที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยการผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ให้สอดคล้องกับปัญหาและครอบคลุมแนวคิดการวิจัย เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์ หลักการบริหารองค์กรของแม็คคินซี (McKinsey) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความร่วมมือ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม นโยบายภาครัฐ เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือ สถานการณ์ยาเสพติด

ข้อมูลพื้นที่วิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (In-depth Interviews) ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการ ผู้นำชุมชนในระดับตำบลและหมู่บ้าน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขง ได้แก่ จังหวัดหนองคาย 11 คน จังหวัดนครพนม 10 คน และจังหวัดอุบลราชธานี 9 คน รวม 30 คน

การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus group discussion) เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักวิชาการ และ ผู้นำชุมชน โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 รูป/คน ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้ใช้แบบสอบถามกับ ประชากรที่มีภูมิลำเนาและพักอาศัยอยู่ในอำเภอซึ่งมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษค่อนข้าง

รุนแรง และเป็นอำเภอที่มีพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขง ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอรัตนวาปี อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ตาก และอำเภอสังขม จังหวัดนครพนม จำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน และอำเภอธาตุพนม และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 3 อำเภอ คือ อำเภอเขมราฐ อำเภอโขงเจียม และอำเภอโพธิ์ไทร รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 670,371 คน

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 สภาพและปัญหาความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ชุมชนหมู่บ้านจะมีแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในทุกหมู่บ้าน มีการวางมาตรการทางสังคม ลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไว้ในกฎของหมู่บ้าน มีการจัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ เช่น โครงการชุมชนอุ่นใจได้ลูกหลาน กลับคืน ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด แต่ยังขาดช่องทางในการนำเสนอให้กับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้กำกับหรือหัวหน้าสถานีจะต้องมอบหมายชุดชุมชนสัมพันธ์เข้าไปทำกิจกรรมในชุมชน จัดประชาชนเข้าร่วมโครงการต่างๆ และได้นำความรู้ ทักษะต่างๆ ไปปฏิบัติ รวมถึงให้คำแนะนำวิธีป้องกันปัญหาเสพติด นอกจากนี้ ยังต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดแก่อาสาสมัครกู้ภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม และตำรวจอาสา เพื่อให้การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ

4.2 หลักพุทธธรรมและหลักการบริหารงานที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1) หลักพุทธธรรมที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำหลักทานมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเป็นวิทยากรให้ความรู้ ข้อชี้แนะแก่ชาวชุมชนที่เป็นจิตอาสา เสียสละเวลาออกตรวจตราเวลากลางคืนตามหมู่บ้าน รักษาความปลอดภัยในงานเทศกาลต่างๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติตามหลักปิยวาจา เหมาะสมกับกาลเทศะ ให้คำแนะนำประชาชนด้วยถ้อยคำสุภาพ อิ่มแ่ม แจ่มใส เจ้าหน้าที่ตำรวจได้อำนวยความสะดวกในการรักษาความสงบในการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ ประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นอยู่แล้ว มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การร่วมกิจกรรมที่แสดงออกในการช่วยเหลือประชาชน เพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชน เช่น ช่วยเกี่ยวข้าว ถ้ามีกิจกรรมมากกว่านี้จะทำให้ประชาชนรู้สึกดีต่อตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะปฏิบัติตามระเบียบวินัยของทางราชการ จึงเป็นการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะละเว้นไม่ได้ 2) หลักการบริหารงานที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือ ตามทฤษฎีการ

บริหารองค์กรของแม่คินซี พบว่าโครงสร้างของการทำงาน ออกเป็นคำสั่งมอบหมายและมีแผนในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะขนานไปกับสภาพแวดล้อมและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด มีการศึกษาข้อมูล สภาพของพื้นที่แล้วมาปรับเขตการตรวจของสายตรวจให้เหมาะสม แม่น้ำโขงกั้นเขตแดน เป็นพื้นที่ล่อแหลมต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่ยาเสพติดมีต้นทางมาจากประเทศ สปป.ลาว จึงต้องมีการปรับการตรวจ เน้นพื้นที่ริมแม่น้ำโขง การตรวจค้นจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ใช้กฎหมายเป็นบรรทัดฐานในทุกกรณี เนื่องจากจะเป็นการจับโดยชอบ การตรวจค้น จับกุม เป็นธรรมดาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี มิฉะนั้นตำรวจจะเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมายเสียเอง การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด โดยเน้นปฏิบัติตามแผนของรัฐบาลและแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรณีฉุกเฉินเร่งด่วน ก็สามารถเรียกกำลังผู้ปฏิบัติได้โดยเร็ว งานจราจรนอกจากการตั้งจุดตรวจ กวดขันวินัยจราจรแล้วยังกวดขันความผิดเรื่องอื่น รวมทั้งยาเสพติด ตั้งจุดตรวจตามจุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม เพื่อเป็นการป้องกัน ปราบปรามอย่างสม่ำเสมอ มีการจับกุมคดียาเสพติด แล้วนำไปสู่การขยายผลถึงผู้ผลิต ผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ในการดำเนินการกับผู้ที่มีพฤติการณ์ดังกล่าว จะต้องมีการข่าว ส่วนใหญ่จะจับกุมได้ เพราะการข่าวจากผู้หวังดีหรือผู้ต้องหาเอง มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ ในการทำงานบางครั้ง บางโอกาส มีการสนธิกำลังกับหน่วยงานอื่น ปฏิบัติตามนโยบายผู้บังคับบัญชาในการขจัดยาเสพติดให้ลดน้อยลง เพื่อลดจำนวนผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ปฏิบัติในแนวทางการให้ความรู้แก่เยาวชนถึงโทษภัยของยาเสพติดในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

4.4 กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีการจัดองค์กร/จัดทำคำสั่งในการตั้งด่าน จุดตรวจ จุดสกัดควรมีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมยาเสพติด การจับกุม ตรวจค้นยาเสพติดในพื้นที่ ควรแจ้งข้อกฎหมายให้ประชาชนทราบ ควรมีการประสานงานกับคนในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีประสบเหตุ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรที่จะแก้ไข/ระงับปัญหาอาชญากรรมยาเสพติดได้ด้วยความรวดเร็ว ควรตรวจตรา สอดส่องดูแลอาชญากรรมยาเสพติดในพื้นที่ และควรให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม

5. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือของภาคประชาชนกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยพบว่า การสร้างความร่วมมือให้ได้ผลเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างจริงจัง จะต้องอาศัยหลักการบริหารองค์กรที่มีองค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่ โครงสร้าง กลยุทธ์ ระบบ บุคลากร ทัศนคติ รูปแบบ และค่านิยมร่วม บูรณาการกับหลักสังคหวัตถุธรรม 4 ประการ ได้แก่ ทาน ปิยวาจา อุตถจริยา และสมานัตตตา มากำหนดเป็นกลยุทธ์ 7 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การตั้งจุดตรวจจุดสกัดอาชญากรรม (Structure) โดยเพิ่มจุดตรวจ จุดสกัด โดยเฉพาะช่วงเทศกาลต่างๆ และตามแนวชายแดนที่มีอาณาเขตเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายการบริหารราชการ ของ พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2560 ในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติด ข้อ 4 การแก้ไขปัญหาเสพติดในทุกมิติ มุ่งเน้นการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงขนส่งยาเสพติดจากพื้นที่ตามแนวชายแดน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการลำเลียงยาเสพติดเข้าไปพื้นที่ชั้นใน หรือแหล่งชุมชน รวมทั้งสถานศึกษาต่างๆ และแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2560 ปราบปรามจับกุม ผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ลำเลียงยาเสพติดทุกระดับ และสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

กลยุทธ์ที่ 2 การเสนอโครงการ/กิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรม (Strategy) จัดสรรงบประมาณที่เพียงพอแก่หน่วยงานระดับสถานีตำรวจ เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารราชการ ของ พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2560 ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรม โครงการด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการต่างๆ เพื่อตัดวงจรการค้ายาเสพติด และไม่ให้มีผู้เสพยาใหม่เกิดขึ้น รวมถึงมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน

กลยุทธ์ที่ 3 การเฝ้าระวังอาชญากรรมโดยการติดตั้งกล้องวงจรปิด (Systems) โดยเสริมสร้างความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรในชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ ตามแนวทางตำรวจชุมชนสัมพันธ์

กลยุทธ์ที่ 4 การฝึกปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Staff) โดยให้ชุดปฏิบัติการฝึกปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และฝึกยุทธวิธีตำรวจอย่างต่อเนื่อง โดยแผนปฏิบัติการป้องกันและ

แก้ไขปัญหายาเสพติด ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2560 กำหนดเป้าหมายพัฒนาระบบงาน การข่าวทั้งในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ระดับกองบัญชาการ เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของ เครือข่ายยาเสพติดทั้งระบบ อีกทั้งการเป็นข้าราชการตำรวจมีภารกิจในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม จึงต้องเป็นผู้ที่มีทักษะและยุทธวิธีตำรวจ โดยได้รับการฝึกอบรมจากสำนักงานตำรวจ แห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ เช่น การทดสอบยิงปืน การทดสอบโตดรัม รวมถึงการทดสอบสมรรถภาพ ร่างกาย เพื่อความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่

กลยุทธ์ที่ 5 การเสริมสร้างความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม (Skills) เสริมสร้าง ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านต่างๆ เช่น ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการป้องกันยาเสพติด มุ่งเน้นนวัตกรรมใหม่ๆ และไม่ละเลยการลักลอบค้ายาเสพติดแบบดั้งเดิม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560- – 2579) กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ให้ มีพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศ สมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษา ผลประโยชน์ของชาติ

กลยุทธ์ที่ 6 การแจ่มใสเกี่ยวกับอาชญากรรม (Style) เพิ่มความมั่นคงในชุมชนให้ ปลอดภัยยาเสพติด พบปะคนในชุมชน พูดจา ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล ให้แก่คนใน ชุมชน โดยเริ่มที่บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญห ยาเสพติด พ.ศ.2558 – 2562 ยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด มี วัตถุประสงค์เพื่อสร้าง ควบคุม และบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมให้ เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 7 การร่วมสนับสนุนกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Shared Values) ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน สถานประกอบการ สถานศึกษา ชุมชน และ ครอบครัว ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ.2558 – 2562 ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมภาคประชาชน มีวัตถุประสงค์ เพื่อบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ และสังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด และสร้าง ความเข้มแข็งและความยั่งยืนในระยะยาว

6. ข้อเสนอแนะการวิจัย

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยในพื้นที่ ควรบูรณาการความร่วมมือกับภาคประชาชน โดยการให้คำแนะนำ ให้โอกาส พุดคุยด้วยมิตรไมตรี ด้วยความสุภาพ ช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรม ชุมชน กระทำอย่างเท่าเทียม เป็นกันเองและอย่างต่อเนื่อง

2) ในส่วนหน่วยงานอื่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรปลูกฝังให้ข้าราชการตำรวจ ยึดมั่นในอุดมคติตำรวจ 9 ประการ

3) ในระดับสถานีตำรวจทั่วประเทศ ควรเน้นการปฏิบัติด้านชุมชนสัมพันธ์ โดยจัดให้มีการฝึกร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตำรวจอาสา และประชาชนในชุมชน เพื่อเพิ่มพูนทักษะการ ป้องกันปราบปราม การแจ้งข่าว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานร่วมกัน สร้างความเข้าใจและความ เชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับชุมชน

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม มุ่งเน้นให้ประชาชนให้ความร่วมมือ กำหนดแนวทางปฏิบัติให้ ชัดเจน

2) ควรมุ่งเน้นการฝึกทักษะต่างๆ ให้ประชาชนในชุมชน เช่น ยุทธวิธีตำรวจ ทักษะใน การตรวจตราและเฝ้าระวังชุมชน

3) ควรปรับปรุงแบบและทิศทางในการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมของชุมชน รวมถึงให้ความร่วมมือ ใกล้ชิดกับชุมชน โดยใช้หลักตำรวจชุมชนสัมพันธ์

6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยในด้านประโยชน์ที่เกิดจากความร่วมมือ เพื่อให้รัฐบาลเห็นความสำคัญ ของการสร้างความร่วมมือ เนื่องจากการนำเข้ายาเสพติดที่มีปริมาณลดลง จะเป็นการลดการนำเงิน ออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ผู้ติดยาเสพติดมีปริมาณลดลง งบประมาณในการดูแลรักษา และปัญหาอาชญากรรมก็จะลดลงตามไปด้วย

2) ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบประโยชน์ที่ประเทศชาติได้รับจากความร่วมมือในการ ป้องกันปราบปราม กับงบประมาณที่หน่วยงานภาครัฐได้รับจัดสรร เพื่อให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรร งบประมาณเพิ่มเติมให้เหมาะสม

3) ควรศึกษาวิจัยด้านหลักธรรมซึ่งเป็นความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงาน ร่วมกับชุมชน จะต้องเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง และนำไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

References

- Agranoff, Robert and Michael Mcguire. Collaborative Public Management. (2003). *New Strategies for Local Government*. Washington D.C.: Georgetown University Press.
- Cronbach, Lee J. (1963). *Essentials of Psychological Testing*. 4th ed. New York: Harcourt, Brace and World.
- David, Fred R. (2011). *Strategic Management: Concept and Cases*. 13th ed. Prentice Hall.
- Holsti, K.J. (1995). *International Politics a Framework Analysis*. 7th Ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Lank, E. (2006). *Collaborative Advantage*. New York: Palgrave Macmillan.
- Lucas, J. R. (1998). *Balance of Power*. New York: AMACOM.
- Nunnally, J.C., (1978). *Assessment of Reliability*. In: *Psychometric Theory*. 2nd Ed., New York: Mcgraw-Hill.
- Pearce, John A. and Robinson, Richard B. (2009). *Strategic Management: Formulation, Implementation, and Control*. 11th Ed. Boston: Mcgraw-Hill Irwin.
- Pearce, J., R. Robinson. (2009). *Planning and Strategic Management*. Translated Into Persian by Shourini, S. Kh. 5th Ed. Tehran: Yadvareh Ketab.
- Rezaian, A. (2008). *Fundamentals of Organization and Management*. 11th Ed. Tehran: Samt.
- Robbins, H., Finley, M. (1998). *Why Change Doesn't Work*. 2th Ed. London: Orient Business.
- Robbins, Stephen P. and Coulter, Mary K. (2012). *Management*. 11th Ed. Prentice Hall.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Disciplines: The Art and Practice of Learning Organization*. London: Century Business.
- The Law Commission of Canada. (2004). *What Is A Crime? Defining Criminal Conduct in Contemporary Society*. Canada: UBC Press.